

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 116
din 10.02.2016

Dosar nr.: 280/2015

Petiția nr.: 2993/30.04.2015

Petentă: .....

Reclamați: Școala cu clasele I-VIII Leonardo da Vinci nr.75, prin reprezentant
D.C., profesor de limba și literatura română
Inspectoratul Școlar al Municipiului București, prin reprezentant
Inspectoratul Școlar sector 3, prin reprezentant

Obiect : neadaptarea programei școlare a elevei cu sindromul ADHD

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentei

I.1.1. .....

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamanților

I.2.1. Școala cu clasele I-VIII "Leonardo da Vinci", cu sediul în București, Gheorghe Pătrașcu, nr. 55, sector 3

I.2.2. profesor .....din cadrul Școlii cu clasele I-VIII "Leonardo da Vinci", cu sediul în București, Gheorghe Pătrașcu, nr. 55, sector 3

I.2.3. Inspectoratul Școlar al municipiului București, prin reprezentant cu sediul în București, str. Icoanei, nr. 19, sector 2

I.2.4. Inspectoratul Școlar sector 3, prin reprezentant cu sediul în București, Ion Tuculescu, nr. 42, în incinta Liceului Tehnologic Nicolae Telcu

II. Descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Plângerea vizează presupusul comportament discriminatoriu al doamnei profesor de limba și literatura română prin faptul că a jignit eleva și a refuzat să aplice curricula școlară raportat la starea de sănătate a minorei, precum și faptul că doamna director nu a luat nicio măsură în vederea implementării unui curriculum adaptat la nevoile minorei. Astfel, petenta susține că, deși doamna profesor știa că minora suferă de ADHD, și mai mult faptul că are un chist arahnoidian de fesă posterioară paramedian, comportamentul față de minoră a fost unul de respingere și indiferență.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin adresa nr. 2993/26.05.2015 a fost citată petenta, iar prin adresa nr. 3626/26.05.2015, au fost citate părțile reclamate prin reprezentant, pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 09.06.2015. La termen părțile au fost absente.

3.3. De asemenea, titularul de dosar a dispus verificarea aspectelor sesizate de către o echipă de investigație a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Petenta arată că fiica sa este elevă în clasa a V-a, la Școala cu clasele I-VIII "Leonardo da Vinci nr. 75 București". De asemenea, precizează faptul că fiica acesteia suferă de tulburare anxioasă, tulburare școlară, sindrom ADHD, chist arahnoidian de fesă posterioară paramedian și din acest motiv doamna profesor de limbă și literatură română o jignește și îi spune că „*este proastă și cât va fi dumneaei profesor nu va trece clasa*”. Mai susține că doamna profesor nu vrea să lucreze cu fetița după un curriculum adaptat menționând că nu este plătită în plus să muncească diferit cu minora.

4.1.2. Petenta susține că minora are profesor de sprijin și cu toate acestea nu s-a luat niciun fel de măsură. A înaintat nenumărate sesizări doamnei director care nu a luat nicio măsură, din contră a recomandat să mute minora din acea școală dacă nu-i convine pentru că este deficit de personal.

Susținerile părților reclamate

4.2. Susținerea Școlii Gimnaziale "Leonardo da Vinci", prin reprezentant

4.2.1. Reclamata susține că nu există nicio dovadă care să susțină faptul că unitatea de învățământ a fost înștiințată de către părintele elevei în legătură cu starea de sănătate a acesteia în semestrul I al anului școlar 2014-2015; în anexă a depus Nota de relație nr. 2942/05.06.2015, emisă de Cabinetul Medical al Școlii Gimnaziale "Leonardo da Vinci", reprezentat de medicul școlar.

4.2.2. Reclamata arată că a luat la cunoștință verbal de starea de sănătate a elevei în data de 29.01.2015, dată la care s-a încheiat procesul verbal cu numărul de înregistrare 261/29.01.2015. Prin acel proces verbal a înștiințat mama elevei în legătură cu existența Centrului C.M.B.R.A.E., precum și posibilitatea de a beneficia de un profesor de sprijin în urma unei diagnosticări de specialitate.

În urma acestei unei discuții s-a conformat recomandărilor și a pus la dispoziție în semestrul al II-lea următoarele documente: copie xerox a Certificatului de orientare școlară nr. 121/26.02.2015C care atestă diagnosticul/tipul de deficiență, Tulburare anxioasă/Tulburare de adaptare școlară/Sindrom ADHD și copie xerox a Certificatului medical nr. 913/12.02.2015.

4.2.3. În legătură cu afirmația mamei elevei referitoare la presupusele jigniri proferate de doamna profesor de limba și literatura română sau de faptul că aceasta nu vrea să lucreze cu eleva după un curriculum adaptat întrucât nu ar fi plătită în plus, precizează că sunt nefondate, fără a fi susținute de nicio dovadă pertinentă în plus și concludentă.

4.2.4. Reclamata arată faptul că doamna profesor a adaptat cerința școlară la situația actuală a elevei imediat ce a luat la cunoștință despre problemele de sănătate ale acesteia. În semestrul al II-lea au fost concepute subiectele ținând cont de criteriile minime, medii și maxime de evaluare, conform Programei Școlare în vigoare pentru clasa a V-a care să permită elevei să le abordeze, raportat la starea de sănătate a acesteia.

Eleva a susținut teza având la dispoziție două ore pentru rezolvarea subiectului, în condițiile în care subiectul a fost formulat pentru a fi rezolvat într-o oră.

Totodată, menționează faptul că doamna profesor de limba și literatura română nu a jignit-o și nici nu a făcut diferențe între fiica petentei și ceilalți elevi.

4.2.5. Reclamata susține că nu există dovezi care să ateste faptul că petenta a înaintat sesizări conducerii școlii. Singura cerere depusă la secretariat a fost cererea nr. 408/12.02.2015 prin care a solicitat caracterizarea fiicei sale, necesară la C.M.B.R.A.E.

4.2.6. Reclamata solicită respingerea petiției pe motiv că aceasta nu este fondată, nu este sprijinită cu înscrisuri, probe pertinente, utile și mai ales concludente în susținerea celor sesizate.

4.3. Susținerile doamnei profesor de limba și literatura română

4.3.1. Reclamata arată faptul că nu a jignit-o pe elevă, nu i-a recomandat mutarea la o altă școală și nici nu a spus că refuză să lucreze cu eleva după un curriculum adaptat.

Reclamata arată că de la începutul semestrului I al anului școlar 2014-2015, eleva nu a arătat vreun interes pentru materia pe care o predă, neparticipând la activitatea din cadrul orelor, refuzând cu desăvârșire să răspundă la întrebările din materie sau să citească când îi venea rândul.

Mai mult, temele le rezolva doar cu rare ocazii. Situația a fost semnalată pe caietele elevei pentru ca părinții să poată lua la cunoștință despre situația respectivă. Totodată, a semnalat situația respectivă doamnei diriginte pentru a înștiința părinții.

4.3.2. La sfârșitul primului semestru al anului școlar 2014-2015, eleva se afla în stare de corigență, cu toate că fusese evaluată în repetate rânduri pentru a i se oferi șansa de a-și îmbunătăți situația școlară la Limba și Literatura Română.

În luna aprilie, s-a prezentat o doamnă profesor de sprijin care a informat-o verbal asupra faptului că eleva a primit din partea C.M.B.R.A.E, în urma evaluării, un profesor de sprijin.

Reclamata arată că nu a văzut niciodată vreun certificat emis de C.M.B.R.A.E din care să rezulte problemele de sănătate sau recomandările pentru elevă. La sfârșitul lunii aprilie 2015 când a fost informată verbal de către d-na profesor de sprijin de faptul că eleva are niște probleme medicale și o evaluare din partea C.M.B.R.A.E și-a adaptat planificarea școlară, astfel încât eleva să poată obține cel puțin note de trecere la materia pe care o predă. Reclamata arată că a ținut permanent legătura cu doamna profesor de sprijin în ceea ce privește programa, planificarea și activitățile școlare efectuate în cadrul orelor de limba și literatura română. Cu sprijinul doamnei profesor-șefa Comisiei Metodice de Limba și Literatura Română s-au stabilit pentru susținerea tezelor din semestrul al II-lea cerințe minime, medii și maxime pentru toți elevii dar mai ales pentru fiica petentei ca să poată obține o notă de trecere la limba și literatura română. De asemenea, s-a decis ca elevei să i se acorde un timp dublu de lucru pentru rezolvarea subiectului de teză.

4.3.3. Cu privire la comportamentul elevei arată faptul că aceasta este prietenoasă și volubilă cu colegii de clasă și apropiată față de toți profesorii săi, inclusiv față de reclamată, nemanifestând teamă și reținerere, nefiind un copil retras sau emotiv.

În concluzie, menționează faptul că nu a discriminat-o niciodată pe elevă pe niciun criteriu, întrucât nu a știut și nu i-a fost adusă la cunoștință existența vreunei boli de care eleva ar

suferi, care ar împiedica-o să desfășoare o activitate normală în cadrul orelor de Limba și Literatura Română și care ar necesita cerințe speciale, iar notele acordate acesteia în evaluarea cunoștințelor la materia pe care o predă reflectă strict gradul de cunoaștere și implicare al elevei față de materia limba și literatura română.

4.3.4. Reclamata anexează lucrările de recapitulare pentru clasa a V-a tezele aferente semestrului I și al II-lea la limba și literatura română.

Solicită respingerea petiției ca neîntemeiată.

Susținerile Inspectoratului Școlar al Municipiului București

4.4.1. Solicită respingerea sesizării pe motiv că nu cuprinde datele de identificare a petentului, potrivit art. 12 alin 1 și 2 din Ordinul nr. 144/2008, precum și admiterea excepției lipsei calității procesuale pasive având în vedere faptul că potrivit dispozițiilor art. 93 din Legea educației naționale unitățile de învățământ au personalitate juridică. Prin urmare, răspunde în nume propriu în fața instanțelor de judecată și a altor organisme/instituții.

4.4.2. Pe fondul cauzei face următoarele precizări:

1. la Inspectoratul Școlar al Municipiului București nu a fost înregistrată nicio petiție formulată de către reprezentanții legali ai minorei referitoare la aspectele învederate în petiția adresată CNCD;

2. petiția nu este însoțită de niciun document care să susțină cele reclamate. În legătură cu acest aspect, precizează că nu există nicio dovadă care să susțină faptul că școala a fost înștiințată de către părintele elevei în legătură cu starea de sănătate a acesteia în semestrul I al anului școlar 2014-2015.

4.4.3. Anexează la prezenta Nota de relație nr. **2942/05.06.2015** emisă de Cabinetul Medical al Școlii Gimnaziale „Leonardo da Vinci”, reprezentat de medicul școlar, prin care se atestă cele precizate mai sus.

4.4.4. Menționează **faptul** că școala a luat la cunoștință verbal de starea de sănătate a elevei B.M.G. în data de **29.01.2015**, dată la care s-a încheiat procesul-verbal cu numărul de înregistrare **261/29.01.2015**. Prin acest proces-verbal a înștiințat mama elevei în legătură cu existența Centrului C.M.B.R.A.E., precum și posibilitatea de a beneficia de un profesor de sprijin în urma unei diagnosticări de specialitate.

Școala nu a luat cunoștință de starea de sănătate a elevei până în data de 29.01.2015, fapt care rezultă fără putință de tăgadă din recomandările pe care le-a formulat prin procesul verbal doamnei B.S..

- în urma acestei discuții și conformându-se recomandărilor scolii, mama elevei a pus la dispoziția unității de învățământ în semestrul al II-lea (la sfârșitul lunii martie) următoarele documente: copie xerox a Certificatului de orientare școlară nr. 121/ 26.02.2015 care atestă diagnosticul/tipul de deficiență, Tulburare anxioasă/ Tulburare de adaptare școlară/ Sindrom **ADHD**, și copie xerox a Certificatului medical nr. 913/ 12.02.2015.

- în legătură cu afirmația mamei elevei referitoare la presupusele jigniri proferate de doamna profesor D.C., precum și faptul că doamna profesor nu vrea să lucreze cu eleva după un curriculum adaptat întrucât nu ar fi plătită în plus, precizează că acestea sunt nefondate, fără a fi susținute de nicio dovadă pertinentă și concludentă. Imediat ce școala a luat la cunoștință despre problemele de sănătate ale elevei, doamna profesor de limba și literatura română a adaptat cerința școlară la situația actuală a elevei, ținând în permanență legătura cu profesorul de sprijin. În ceea ce privește susținerea tezei de către această elevă pentru semestrul al II-lea, au fost concepute subiectele ținând cont de criteriile minime, medii și maxime de evaluare, (vezi Proces Verbal nr. 426/ 29.04.2015) conform Programei Școlare

în vigoare pentru clasa a V-a care să permită elevei să le abordeze, raportat la starea de sănătate a acesteia. Menționează că eleva a susținut teza având la dispoziție două ore pentru rezolvarea subiectului, în condițiile în care acesta a fost formulat pentru a fi rezolvat într-o oră (vezi Proces Verbal nr. 424/29.04.2015).

Doamna profesor nu a jignit-o niciodată pe elevă și nu a făcut nicio diferență între aceasta și ceilalți elevi.

Mai arată faptul că nu există dovezi precum că petenta a înaintat sesizări unității școlare privind faptele sesizate, neexistând nicio cerere depusă la secretariatul școlii care să ateste acest fapt. Singura cerere depusă la secretariat a fost cererea nr. 408/12.02.2015, prin care mama elevei a solicitat o caracterizare a fiicei fiindu-i necesară la C.M.B.R.A.E.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. **În fapt**, Colegiul nu poate reține din ansamblul situației de fapt și a înscrisurilor aflate la dosar, **probe din care să reiasă presupusele fapte prezentate de către petentă având la bază presupusul criteriu de ADHD, susținut** prin plângerea înregistrată cu nr. 2993 din data de 30.04.2015 prin care petenta sesizează Consiliul cu privire la neadaptarea programei școlare a fiicei sale diagnosticată cu ADHD precum și faptul că eleva este jignită de către doamna profesor de limba și literatura română. De asemenea, Colegiul director urmează să respingă excepția lipsei calității procesuale pasive invocată de către Inspectoratul Școlar al municipiului București pe motiv că aspectele sesizate intră în atribuțiile acestuia în vederea respectării accesului la educație cu precădere cel al persoanelor cu nevoi speciale.

5.2. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.3. Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 828 din 16 februarie 2009 a reținut că în economia Ordonanței nr. 137/2000 dispozițiile articolului 2 care definesc formele de discriminare (n.n.), "sunt consecutive celor din articolul 1 alin. (3), care prevăd cine este subiectul obligației de a respecta principiul egalității între cetățeni - garantat de art. 1 alin. (2) în exercitarea drepturilor constituționale ale cetățenilor: "Orice persoană juridică sau fizică are obligația să respecte principiile egalității și nediscriminării". Din coroborarea aceluiași texte (art. 1-2) rezultă obiectul discriminării: titularii drepturilor constituționale enumerate în special în art. 1 alin. (2), îngrădiți ori împiedicați în exercițiul lor. Așadar, în limitele atribuțiilor sale legale, CNCD este obligat să soluționeze orice plângere întemeiată pe dispozițiile art. 2 din O.G. nr. 137/2000 prin stabilirea existenței celor trei elemente sus menționate.

5.4. Din acest punct de vedere, Colegiul director reține că petenta invocă faptul că nu a fost adaptată curricula școlară, pentru fiica sa diagnosticată cu ADHD, de către școala la care este elevă în clasa a V-a și faptul că ar fi fost jignită de către doamna profesor de limba și literatura română.

5.5. În ceea ce privește aspectele cu privire la faptul că eleva a fost jignită de către doamna profesor de limba și literatura română, din documentele existente la dosarul cauzei și din raportul de investigații aceste fapte nu se confirmă.

5.6. Raportat la presupusul refuz al doamnei profesor de limba și literatura română de adaptare a curriculei școlare la nevoile elevei, din documentele aflate la dosar și din raportul de investigație reiese faptul că mama elevei a informat doar verbal în data de **29.01.2015**, dată la care s-a încheiat procesul-verbal cu numărul de înregistrare **261/29.01.2015**, faptul că fiica sa are probleme de sănătate fapt ce a fost luat în considerare de către cadrele didactice în momentul în care au primit un document oficial care atestă starea de sănătate a elevei. De la momentul la care mama a înaintat conducerii în semestrul al II-lea (la sfârșitul lunii martie) următoarele documente: copie xerox a Certificatului de orientare școlară nr. 121/26.02.2015 care atestă diagnosticul/tipul de deficiență, Tulburare anxioasă/ Tulburare de adaptare școlară/ Sindrom **ADHD**, și copie xerox a Certificatului medical nr. 913/12.02.2015, conducerea școlii a luat măsura adaptării curriculei școlare la nevoile minorei. Din acest motiv, Colegiul director este de opinie că nu se poate reține cu certitudine săvârșirea unei fapte de discriminare cu privire la acest aspect și totuși pentru viitor recomandă ca și atunci când conducerea școlii este informată chiar și verbal de astfel de situații să intervină prompt în ajutarea și sprijinirea persoanelor aflate în astfel de situații.

5.7. Luând act de documentele dosarului și susținerile părților, Colegiul reține că atât urmare petiției cât și ulterior, cu ocazia îndeplinirii procedurii de citare, petentei i s-a pus în vedere să indice, în cauză, orice mijloace de probă ce ar putea fi reținute în sensul aspectelor relevate în petiție. Potrivit art. 20 alin. 6 teza finală din O.G. nr. 137/2000 republicată, în fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice. Colegiul este de opinie că, în prezenta speță, nu pot fi reținute mijloace probatorii vecine și conexe de natură a reține prezumția săvârșirii unei discriminări prima facie împotriva fiicei petentei de către părțile reclamate, pe criteriul ADHD.

5.8. Raportat la dosarul în speță, Colegiul nu poate reține din ansamblul situației de fapt și a înscrisurilor aflate la dosar, **probe din care să reiasă presupusele fapte prezentate de către petentă având la bază presupusul criteriu de ADHD invocat** în sensul reținerii incidenței prevederilor art. 20 alin. 6 din O.G. nr.137/2000, republicată.

5.9. Urmare analizării actelor din dosar, Colegiul director constată că nu există probe concludente pentru a se putea reține săvârșirea unei fapte de discriminare din partea reclamaților.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. respinge excepția lipsei calității procesuale pasive invocată de către Inspectoratul Școlar al Municipiului București;
2. aspectele sesizate nu se confirmă potrivit art. 20 alin. 6 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
3. clasarea dosarului;
4. se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – membru

BERTZI THEODORA – membru

HALLER ISTVAN – membru

LUMINIȚA GHEORGHIU – membru

LAZĂR MARIA – membru

LUMINIȚA GHEORGHIU – membru

POPA CLAUDIA SORINA – membru

Motivele de fapt și de drept redactate P.C.S. și V.F.

Data redactării: 19.02.2016

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Verificat SCSRP